

MRF 2022.96

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 22. april 2022, j.nr. 22/00562

Ophævet Syddjurs Kommunes afgørelse efter vandløbslovens § 62 om at ophæve landvæsensnævnskendelse fra 1972, hvorefter Syddjurs Kommune var forpligtet til at vedligeholde drænsystem med efterfølgende fordeling af omkostninger på bredejere i sommerhusområde, da der ikke forelå nye faktiske forhold, og hensynet til ensrettet administration af private drænsystemer i kommunen ikke hjemlede en ophævelse af landvæsenskendelsen.

Sagen omhandlede fordeling af omkostninger forbundet med udskiftning af en delstrækning af drænsystemet for sommerhusområdet Ahl syd-vest for Ebeltoft. De nærmere rammer for omkostningsfordelingen blev fastlagt med landvæsensnævns kendelse af 15. november 1972. Efter kendelsen gennemføres alle tilsyns-, oprensings-, vedligeholdelses- og reparationsarbejder af den daværende Ebeltoft Kommune med fordeling af omkostninger herfor mellem bredejerne og kommunen fordelt på fem interesseområder inden for sommerhusområdet. I 2017 foretog Syddjurs Kommune udskiftning af en delstrækning af hovedledningen, hvor omkostningerne blev fordelt efter kendelsen og i samme år opkrævet sammen med ejendomsskatten. Drænlaugene for bredejerne i sommerhusområdet tilkendegav over for Syddjurs Kommune, at arbejdet havde været begrundet i skader forårsaget af rødder for piletræer inden for et begrænset område som følge af, at der var blevet etableret afløbsledninger i nærhed af drænledningen, og manglende vedligeholdelse. Drænlaugene påklagede kommunens afgørelse om at foretage opkrævning af omkostningerne og gjorde gældende, at udgiften var en følge af manglende vedligeholdelse, hvorfor kommunen burde have meddelt påbud efter vandløbslovens § 54. Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviste i april 2018 at realitetsbehandle klagen (NMK-43-00746 – se MAD 2018.159 Mfk) med henvisning til, at opkrævningen ikke var en forvaltningsretlig afgørelse. Lodsejerne klagede herefter til Folketingets Ombudsmand, der i FOB 2020-37 tilsluttede sig, at opkrævningen ikke var en afgørelse, men fandt, at kommunens svar måtte anses for en

afgørelse om ikke at meddele påbud efter vandløbslovens § 54, hvilket kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagenævnet genoptog herefter sagen og hjemviste den til kommunen (20/14189). Efterfølgende traf Syddjurs Kommune den 9. november 2021 afgørelse om at ophæve landvæsensnævns kendelse af 15. november 1972 for sommerhusområdet ved Ahl med henvisning til vandløbslovens § 62, hvorefter kommunen som vandløbsmyndighed kan ændre en vandløbskendelse, hvis de faktiske forhold har ændret sig, eller hvis den tidligere afgørelse var utilstrækkelig. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) fandt, at kommunen ikke havde godtgjort, at betingelserne for at ophæve landvæsensnævnskendelsen efter § 62 var opfyldt. Nævnet lagde herved vægt på, at drænsystemets alder ikke udgjorde en ændring af de faktiske forhold, og at kommunens forpligtelse til at vurdere, om de faktiske forhold begrunder at meddele påbud om at genoprette den hidtidige tilstand, er gældende, uanset om landvæsensnævns kendelse var gældende eller ej. En eventuel byrde ved administrationen af denne forpligtelse, som fulgte af loven og ikke af kendelsen, kunne derfor heller ikke begrunde en ophævelse af kendelsen. Nævnet fandt endvidere, at hensynet til at etablere en generel ensartet administration af drænsystemer inden for kommunen afvejte i forhold til et hensyn om, at bredejerne havde indrettet sig i tillid til kendelsen, ikke kunne føre til at, kendelsen måtte anses for utilstrækkelig. På den baggrund ophævede Miljø- og Fødevarerklagenævnet kommunens afgørelse.

Ophævelse af afgørelse i sag om landvæsensnævnets kendelse for Ahl sommerhusområde i Syddjurs Kommune

22/00562

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 62, jf. § 80, stk. 1. [1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Syddjurs Kommunes afgørelse af 9. november 2021 om ophævelse af landvæsensnævnets kendelse af 15. november 1972 for Ahl sommerhusområde.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 5. december 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en række lodsejere i Ahl sommerhusområde.

Klager har navnlig anført, at betingelserne for anvendelsen af vandløbslovens § 62 ikke er opfyldt, eftersom de faktiske forhold ikke har ændret sig, og at kendelsen ikke kan anses for utilstrækkelig.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

Sagen omhandler Syddjurs Kommunes ophævelse af landvæsensnævnets kendelse af 15. november 1972, der bl.a. fastlægger reglerne for vedligeholdelse af drænsystemet i Ahl sommerhusområde, der er beliggende ca. 1,5 km sydvest for udkanten af Ebeltoft.

Indledningsvist fremgår det af landvæsensnævnets kendelse, at kendelsen er truffet efter en klage over mangelfuld vedligeholdelse af en rørledning og partsfordeling for oprensning og vedligeholdelse i Ahl sommerhusområde.

Videre fremgår det af kendelsens afsnit III, at udgifterne ved den fremtidige vedligeholdelse af drænsystemerne vil blive afholdt inden for fem interesseområder efter en nærmere udarbejdet partsfordeling, der er redegjort for i kendelsen.

Under afsnit B om generelle bestemmelser inden for hele sommerhusområdet fremgår bl.a. følgende:

"1, Den almindelige oprensning og vedligeholdelse af drænsystemer og brønde, herunder evt. fornyelse af rør under hegn og rabatter med GT- eller PVC rør, fordeles efter partsfordelingsforslaget indenfor de enkelte interesseområder.

2. Grundejerne skal tåle al færdsel på grundene, der er nødvendige for udførelsen af oprensnings- og vedligeholdelsesarbejdet, samt eventuelle fornyelser af rør under hegn og rabatter.

Der gives i almindelighed ingen ulempeerstatning.

3. Alle tilsyns- oprensnings- vedligeholdelses- og reparationsarbejder udføres ved Ebeltoft kommunes foranstaltning.

Udgifterne fordeles indenfor de enkelte interesseområder.

Der tillægges herved kommunen ret til at opkræve et administrationsbidrag på 15 % af udgifterne ved oprensnings- vedligeholdelses- og reparationsarbejderne.

Såfremt der oprettes en grundejerforening for hele sommerhusområdet, kan grundejerforeningen overtage den administration, som der i henhold til foranstående er pålagt kommunen at varetage. [...]

[...]."

Af kendelsens afsnit C fremgår der bestemmelser vedrørende de specielle forhold inden for de enkelte interesseområder. Angående interesseområde II fremgår følgende:

"Igennem interesseområdet løber det offentlige vandløb nr. 7 "Afløbet fra Ålelodderne og Ahlgården" – på udstykningsplanen vist med dobbelt strejtkkelse.

Udgiften til almindelig oprensning og vedligeholdelse af kommunevandløbet, herunder rensning for trærodder m.v. og en eventuel fornyelse af rørledningen under hegn og rabatter med GT- eller PVC rør, fordeles således:

Ebeltoft kommune afholder alle udgifterne ved oprensning og vedligeholdelse af brønde.

For rørledninger fordeles udgifterne med 2/3 til lodsejerne og 1/3 til Ebeltoft kommune.

Kommunen kan herefter ikke kræve beplantning fjernet over rørledningen.

Ved udførelsen af nævnte arbejder gives der i almindelighed ikke ulempeerstatning til lodsejerne.

Ved en fuldstændig fornyelse af rørledningerne indbringes sagen for en vandløbsret.

De øvrige rørledninger og brønde i området vedligeholdes som beskrevet under de generelle forhold. Udgifterne fordeles på grundene i området."

Det fremgår af kendelsens afsnit E om fremtidige ændringer af sommerhusområdet, at hvis der senere sker en udvidelse af sommerhusområdet og de nye områder har interesse i drænsystemerne, der er behandlet i kendelsen, kan der i overensstemmelse med dagældende § 93 i vandløbsloven foreskrives nye regler for partsfordelingen.

2.1 Den påklagede afgørelse

Syddjurs Kommune har den 9. november 2021 i medfør af vandløbslovens § 62 truffet afgørelse om ophævelse af landvæsensnævnets kendelse af 15. november 1972 for Ahl sommerhusområde.

Det fremgår af afgørelsen, at den er truffet på baggrund af en beslutning fra den 8. juni 2021 i udvalget for natur, teknik og miljø i Syddjurs Kommune.

Om baggrunden for ophævelsen fremgår det af afgørelsen, at Folketingets Ombudsmand i 2021 udtalte kritik over Miljø- og Fødevarerklagenævnets og Syddjurs Kommunes håndtering af en klage over betalingen af en delvis rørfornyelse ved [A1] og [A2] i 2017.[4] Videre fremgår det, at nævnet den 16. april 2021 i forlængelse heraf hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen,[5] og at ombudsmanden senere har pålagt kommunen at revurdere en lang række tidligere klagesager.

Det fremgår af afgørelsen, at ophævelsen af landvæsensnævnets kendelse betyder, at det fremadrettet er den enkelte bredejer, der skal sørge for vedligeholdelsen af eventuelle rørledninger og brønde på ejendommen.

Som begrundelse for afgørelsen har Syddjurs Kommune anført, at kendelsen fraviger den normale ordning fastlagt i vandløbslovens § 35, om at bredejerne selv har ansvaret for vedligeholdelsen af dræn.

Endvidere har Syddjurs Kommune anført, at Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 16. april 2021 fastslår, at vandløbslovens § 54 stadig er gældende uanset bestemmelserne i kendelsen om, at det er kommunen der skal udføre arbejdet. Dette indebærer ifølge kommunen en omfattende administrativ sagsprocedure for kommunen ved enhver form for reparation eller fornyelse af brønde og rørledninger i sommerhusområdet på Ahl. Videre har kommunen anført, at afvandingssystemet mange steder er anlagt i 1930'erne, hvorfor de er saneringsmodnet. I 2012 og 2013 blev hovedrørledningen gennem interesseområde II renoveret, hvilket ifølge kommunen udløste mange klager, da projektet blev afsluttet. Kommunen indstillede derfor de videre planer om renovering af afvandingssystemet. Efterfølgende har mindre reparationer og oprensninger ifølge kommunen også udløst klager af forskellig art.

Herudover har Syddjurs Kommune begrundet ophævelsen af kendelsen med, at kendelsen er til hinder for, at det offentlige vandløb "Afløbet fra Ålelodderne og Ahlgården" kan nedklassificeres i overensstemmelse med kommunens politiske beslutning om nedklassificering af vandløb, hvor der ikke er offentlig afvandingsinteresser.

Af et til afgørelsen vedlagt høringsnotat fremgår det, foruden det i afgørelsen anførte, bl.a. at ophævelsen baseres på en politisk beslutning om, at den service, som Syddjurs Kommunes varetagelse af vedligeholdelsen udgør, skal ophøre, fordi der ikke må gøres forskel i forhold til bredejere med private dræningsforanstaltninger andre steder i kommunen, hvor disse vedligeholdes af bredejereren selv.

Endelig fremgår det af afgørelsen, at den er sendt til alle lodsejere på Ahl omfattet af kendelsen.

2.2 Klagens indhold

Klager har anført, at klager ønsker den kollektive drift og vedligeholdelse af drænsystemet, som fastlagt i kendelsen, bevaret. Klager har bemærket, at størstedelen af lodsejerne i sommerhusområdet ligeledes ønsker kendelsen bevaret, hvilket bl.a. har givet udslag i et stort antal hørings svar til det af kommunens udsendte udkast til afgørelse, hvoraf alle hørings svarene var imod ophævelsen. Ifølge klager er det kommunens forvaltning af kendelsen og ikke kendelsen i sig selv, der er problemet.

Klager har endvidere anført, at ophævelsen af kendelsen forudsætter, at der er forhold, der har ændret sig eller at kendelsen er utilstrækkelig. Ingen af delene er ifølge klager tilfældet. Videre har klager anført, at Syddjurs Kommunes begrundelse for ophævelsen alene er, at kendelsen på baggrund af udtalelsen fra Folketingets Ombudsmand og afgørelsen fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet er blevet for administrativt besværlig at agere efter, hvilket ikke opfylder betingelserne i § 62. Endvidere har klager anført, at kommunens sagsbyrde alene skyldes, at kommunen ikke har overholdt loven i sin administration af området.

Herudover har klager anført, at de mange klager til Syddjurs Kommune skyldes, at kommunen ikke har været villig til at indgå i dialog med lodsejerne i området.

Endelig vil en ophævelse ifølge klager medføre endnu flere sager, idet Syddjurs Kommune som vandløbsmyndighed vil skulle behandle sager mellem de forskellige bredejere.

2.3 Syddjurs Kommunes bemærkninger til klagen

Syddjurs Kommune har i bemærkninger af 13. december 2021 til klagen oplyst, at sommerhusområdet Ahl generelt er vandlidende, og at der som følge heraf, blev etableret et drænsystem til dræning af de daværende landbrugsarealer i 1930'erne.

Syddjurs Kommune har endvidere anført, at Afløbet fra Ålelodderne og Ahlgården overholder kommunens fastsatte kriterier for nedklassificering til et privat vandløb, men at denne ikke kan gennemføres på grund af kendelsen.

Herudover har Syddjurs Kommune bemærket, at klagen er indsendt af en række lodsejere, der i klagen har anført, at de er medlemmer af foreningen [V1]. Videre har kommunen anført, at [V1] ikke har partsstatus i sagen, hvilket også fremgår af Miljø- og Fødevarerklagenævnets tidligere afgørelser.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Ifølge vandløbslovens § 62, kan der, uanset at forholdene ved et vandløb eller anlæg tidligere er fastlagt ved aftale, eller at der tidligere er truffet afgørelse herom, fastsættes nye bestemmelser vedrørende vandløbet eller anlægget, hvis de faktiske forhold har ændret sig, eller hvis den tidligere aftale må anses for utilstrækkelig.

Efter vandløbslovens § 88 bevarer afgørelser truffet efter de hidtil gældende bestemmelser deres gyldighed, indtil der, i medfør af loven eller regler udstedt med hjemmel i loven, træffes ny afgørelse.

Det fremgår af vandløbslovens § 84, stk. 1, at vandløbsmyndighedens afgørelser kan påklages af:

1) den, afgørelsen er rettet til,

2) enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald og

3) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker indledningsvist, at klager er klageberettiget efter vandløbslovens § 84, stk. 1, nr. 1 og 2. Nævnet har herved lagt vægt på, at sagen er påklaget af en række lodsejere inden for området reguleret af landsvæsensnævnets kendelse, og at det fremgår af afgørelsen, at den er sendt til alle lodsejere omfattet af kendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at betingelserne for at ophæve kendelsen i medfør af vandløbslovens § 62 ikke er tilstede, idet Syddjurs Kommune ikke har godtgjort, at de faktiske forhold har ændres sig, eller at landvæsensnævnets kendelse må anses for utilstrækkelig. Nævnet har lagt vægt på, at drænsystemets alder ikke er en ændring af de faktiske forhold. Videre har nævnet lagt vægt på, at vandløbsmyndighedens forpligtigelse efter vandløbslovens § 54 til at meddele påbud til bredejereren ved f.eks. konstaterede foranstaltninger i strid med loven gælder uanset kendelsen, hvorfor en eventuel byrde ved administrationen af denne forpligtigelse, der følger af loven og ikke af kendelsen, ikke har karakter af en ændring af de faktiske forhold, og det kan heller ikke medføre, at kendelsen må anses for utilstrækkelig.

Endvidere har Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagt vægt på, at hensynet til en generel ligebehandling af lodsejere i kommunen ikke i det konkrete tilfælde kan føre til, at kendelsen må anses for utilstrækkelig, idet der er et tungtvejende hensyn til den indretning de af kendelsen omfattende lodsejere har foretaget i tillid til kendelsen.

Herudover har Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagt vægt på, at nævnet ikke er enig med Syddjurs Kommune i, at kendelsen er til hindre for at statussen for Afløbet fra Ålelodderne og Ahlgården ændres efter vandløbslovens § 10. Nævnet understreger i den forbindelse, at nævnet ikke hermed har taget stilling til, hvorvidt betingelserne for ændring af vandløbs status efter vandløbslovens § 10 og reglerne i bekendtgørelser om klassifikation og registrering af vandløb[6] er opfyldt.

Det følger heraf, at landvæsensnævnets kendelse af 15. november 1972 dermed fortsat er gældende.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Syddjurs Kommunes afgørelse af 9. november 2021 om ophævelse af landvæsensnævnets kendelse af 15. november 1972 for Ahl sommerhusområde.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] Udtalelse 2020-37.

[5] Sagnr. 20/14189.

[6] Bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016.

Sag:

22/00562

Dato:

22. april 2022.

Emner:

Vandløbsloven (/s...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)